

Centrum voor
Ethiek en
Gezondheid

Persbericht

Onder embargo tot 31 mei 2026, 23.00 uur

CEG-rapport: *Kunstmatige oplossingen? De ethiek van AI voor gezondheid en zorg*

AI voor gezondheid en zorg: oplossingen op zoek naar problemen?

De verwachtingen rond artificiële intelligentie (AI) voor gezondheid en zorg zijn hooggespannen. Een maatschappelijk debat over ethische vragen die het met zich mee brengt wordt ten onrechte nauwelijks gevoerd. Het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG) vraagt met het rapport *Kunstmatige oplossingen?* regering en parlement om kritische bezinning: biedt AI wel echte antwoorden op uitdagingen voor gezondheid en zorg?

Om te onderzoeken hoe we met AI het goede kunnen doen, is het essentieel om te verkennen in hoeverre AI kan voorzien in oplossingen voor breed erkende uitdagingen voor de gezondheidszorg. Het CEG keek daarbij naar mogelijke AI oplossingen bij personeelstekorten, een verouderende samenleving en toenemende mentale gezondheidsproblemen. Kunnen we met AI het *goede* doen, op de *goede manier*?

Pleister voor een gebroken been

“Als we niet nadenken over welke problemen we willen oplossen, zullen veel AI-toepassingen in de zorg een pleister zijn voor een gebroken been” zo stelt arts, ethicus en CEG-voorzitter Martine de Vries. “Niemand zal het nut van een pleister ontkennen, maar bij een gebroken been is een pleister niet de beste behandeling. Bovendien gaat de hi-tech pleister die AI heet vaak gepaard met fundamentele ethische vragen.”

Hiervan geeft het CEG rapport meerdere voorbeelden. Zo kunnen AI-toepassingen bij personeelstekorten worden ingezet om de administratiedruk bij zorgpersoneel te verlagen. Of dat in de praktijk echt zo werkt, weten we nog niet. Het is belangrijk om dit te onderzoeken. En om daarbij ook naar de keerzijden te kijken. Zo kan AI de druk op de zorg ook juist doen toenemen: gemakkelijker administreren kan de informatie- en administratiehonger vergoten. De oplossing versterkt dan het probleem.

Lastige ethische vragen

Bovendien roepen AI-toepassingen lastige ethische vragen op. Zo kan AI-gedreven monitoring de autonomie van thuiswonende ouderen met een zorgbehoefte bevorderen. Maar als menselijk contact deels verdwijnt, kan AI ook bijdragen aan meer eenzaamheid

Het Centrum voor Ethiek en Gezondheid signaleert over actuele en beleidsrelevante ethische vraagstukken over gezondheidszorg en biomedisch onderzoek.

www.ceg.nl

info@ceg.nl

070 340 5060

bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 30

2594 AV Den Haag

postadres

Postbus 19404

2500 CK Den Haag

onder ouderen. En zorgverleners, die met AI hun werk soms op grotere afstand van de patiënt verrichten, kunnen dat werk daardoor als minder betekenisvol ervaren.

Ook op maatschappelijk niveau roept grootschalige toepassing van AI voor gezondheid en zorg ethische vragen op. AI kan gezondheidsachterstanden vergroten, is belastend voor het milieu, en maakt de zorg nog afhankelijker van technologiebedrijven. De commerciële drijfveren achter AI-ontwikkeling kunnen bovendien leiden tot 'technosolutionisme' - het idee dat alle problemen met technologie kunnen worden opgelost, hoewel de werkelijkheid complexer is. Dat kan de aandacht afleiden van de daadwerkelijke problemen en van andere oplossingsrichtingen.

Het goede doen, op de goede manier

Het CEG signaleert het belang van het vormen van een visie op AI voor gezondheid en zorg, zodat sprake kan zijn van vooruitgang die wordt geleid door morele waarden. Om de maatschappelijke en politieke discussie te stimuleren over hoe we met AI het goede doen, op de goede manier, benoemt het CEG vijf denkstappen:

1. Identificeer uitdagingen voor gezondheid en zorg en ga na *of* en *hoe* AI een bijdrage kan leveren aan een goede omgang met deze uitdagingen.
2. Onderzoek *of* en *hoe* AI-toepassingen zorgvuldig kunnen worden gebruikt met het oog op morele waarden zoals welzijn, betekenisvol werk en contact, verantwoordelijkheid, privacy, en autonomie en menswaardigheid.
3. Onderzoek *of* en *hoe* opschaling van deze toepassingen zorgvuldig kan plaatsvinden met het oog op onder meer betekenisvol werk, rechtvaardigheid en duurzaamheid.
4. Heb bij dit alles aandacht voor de invloed en rol van grote technologiebedrijven en erken problematische afhankelijkheden van commerciële partijen.
5. Betrek belangrijke stakeholders, zoals verschillende zorgverleners en patiënten.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Carel Jansen (communicatieadviseur van het CEG) via cj.jansen@raadrvs.nl of 06-12445843.

Debatavond in de Rode Hoed

Ter gelegenheid van de publicatie van dit rapport organiseert de Rode Hoed in samenwerking met het CEG op 1 juni een debatavond in de serie Morele Wezens: [Kunstmatige oplossingen? Over de ethiek van AI voor gezondheid en zorg](#). Pers kan zich voor de avond aanmelden via info@ceg.nl.

Over het CEG

Het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG) signaleert over actuele en beleidsrelevante ethische vraagstukken over gezondheidszorg en biomedisch onderzoek. Het informeert ministers, parlement, beleidsmakers en andere betrokkenen over ontwikkelingen binnen de ethiek en gezondheid. Het is een samenwerkingsverband tussen de [Gezondheidsraad](#) en de [Raad voor Volksgezondheid & Samenleving](#).